

Årsrapport

2012

Sammanfattning

EUROPEISKA
DATATILLSYNSMANNEN

Årsrapport

2012

Sammanfattning

**Europe Direct är en tjänst som hjälper dig att få svar
på dina frågor om Europeiska unionen.**

Gratis telefonnummer (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(* Vissa mobiltelefonoperatörer tillåter inte 00 800-nummer
eller avgiftsbelägger dem

En stor mängd övrig information om Europeiska unionen är tillgänglig på Internet
via Europa-servern (<http://europa.eu>).

Kataloguppgifter finns i slutet av publikationen.

Luxemburg: Europeiska unionens publikationsbyrå, 2013

ISBN 978-92-9242-022-2

doi:10.2804/57238

© Europeiska unionen, 2013

Kopiering tillåten med angivande av källan.

INLEDNING

Detta är en sammanfattning av årsrapporten för 2012 om Europeiska datatillsynsmannens verksamhet. Rapporten gäller 2012, som var det nionde året som Europeiska datatillsynsmannen var i funktion som en självständig myndighet. Datatillsynsmannens uppdrag är att se till att fysiska personers grundläggande rättigheter och friheter, och framför allt deras personliga integritet i samband med behandlingen av personuppgifter, respekteras av EU:s institutioner och organ. År 2012 var också det fjärde året av det gemensamma mandatet för Peter Hustinx, datatillsynsman, och Giovanni Buttarelli, biträdande datatillsynsman, vid myndigheten.

Europeiska datatillsynsmannen inrättades genom förordning (EG) nr 45/2001 (nedan kallad *förordningen*) ⁽¹⁾ för att skydda personuppgifter och integritet och främja god praxis vid EU:s institutioner och organ. I vårt uppdrag ingår följande:

- **Övervaka** och **säkra** skyddet av personuppgifter och integritet när EU:s institutioner och organ behandlar enskildas personuppgifter.
- **Ge råd** till EU:s institutioner och organ i alla frågor som rör behandling av personuppgifter. Vi rådfrågas av EU-lagstiftaren om lagstiftningsförslag och ny politik som kan påverka den personliga integriteten.
- **Övervaka** ny teknik som kan påverka skyddet av personuppgifter.
- **Ingripa** i ärenden vid EU-domstolen för att ge expertråd om tolkningen av uppgiftsskyddslagstiftning.

- **Samarbeta** med nationella tillsynsmyndigheter och andra tillsynsorgan för att förbättra enhetligheten i skyddet av personuppgifter.

Detta år har särskilda insatser gjorts för att förbättra effektiviteten och ändamålsenligheten hos vår organisation i det åtstramningsklimat som råder. I det sammanhanget har vi slutfört en omfattande strategisk översyn med hjälp av interna och externa intressenter. Det har resulterat i tydliga mål för 2013–2014, antagande av den interna arbetsordningen, som omfattar alla datatillsynsmannens verksamheter, och antagande av en årlig förvaltningsplan. Som en följd av detta nådde institutionen 2012 sin fulla mognad.

Under 2012 fastställde vi återigen nya riktmärken för olika verksamhetsområden. I tillsynen av behandlingen av personuppgifter vid EU:s institutioner och organ har vi haft kontakt med fler uppgiftsskyddsombud vid fler institutioner och organ än någonsin tidigare. Dessutom har vi konstaterat att den nya policyn för efterlevnad har gett effekt: de flesta av EU:s institutioner och organ, däribland många byråer, gör goda framsteg när det gäller att följa uppgiftsskyddsförordningen, medan några fortfarande skulle kunna göra mer.

När det gäller samråd om nya lagstiftningsåtgärder har vi utfärdat ett rekordstort antal yttranden om en rad olika ämnen. Översynen av EU:s rättsliga ram för uppgiftsskydd har stått högst upp på dagordningen. Genomförandet av Stockholmsprogrammet för ett område med frihet, säkerhet och rättvisa samt den digitala agendan har också påverkat uppgiftsskyddet, liksom frågor som rör den inre marknaden, t.ex. reformen av finanssektorn, samt folkhälsa och konsumentfrågor. Vi har också utökat vårt samarbete med andra tillsynsmyndigheter.

(1) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 av den 18 december 2000 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter (EGT L 8, 12.1.2001, s. 1).

HÖJDUNKTER 2012

Europeiska datatillsynsmannens huvudverksamhet ökade 2012 sett till både omfattning och räckvidd, samtidigt som resurserna i praktiken minskade på grund av budgetbegränsningar.

Vision och metod

Den strategiska översyn som tillkännagavs i den förra årsrapporten slutfördes, och i den strategi för 2013–2014 som blev resultatet beskrivs den vision och den metod som krävs för att förbättra vår kapacitet att arbeta ändamålsenligt och effektivt i ett klimat präglad av åtstramning. Strategin kompletterades genom antagandet av arbetsordningen, där institutionens organisation och arbetsförfaranden beskrivs i ett enda, heltäckande dokument, och en årlig förvaltningsplan, som ligger till grund för verksamhetsplaneringen och hanteringen av arbetsbelastningen. De tre dokumenten hänger nära samman. De centrala värderingar och vägledande principer som formulerades under den strategiska översynen framgår av artikel 15 i arbetsordningen, och de åtgärder som lägger grunden för den nya strategin för 2013–2014 genomförs i den årliga förvaltningsplanen för 2013.

Uppgiftsskyddsombud

I maj 2012 inleddes, som ett led i insatserna för att stödja uppgiftsskyddsombudens arbete, en undersökning i form av ett frågeformulär om uppgiftsskyddsombudens ställning. Slutsatserna sammanställdes i en rapport som belyser ett antal positiva resultat men även en del problematiska områden som vi tänker övervaka noggrant.

Förhandskontroll

Under 2012 tog vi emot 119 anmälningar för förhandskontroll och utfärdade 71 yttranden om förhandskontroller. Efter noggrann analys var det 11 ärenden som inte gjordes till föremål för förhandskontroll. I motsats till tidigare år när ett stort antal yttranden riktats till stora EU-institutioner riktades merparten av yttrandena 2012 till EU-byråer och EU-organ. De yttranden som utfärdades 2012 gällde i allmänhet standardiserade administrativa förfaranden, t.ex. personalutvärdering och behandling av hälsouppgifter, men även grundläggande verksamheter som databehandling i samband med frysning av tillgångar vid kommissionen, reviderade utredningsförfaranden vid Olaf och årliga intresseförklaringar. När det gäller uppföljningen av datatillsynsmannens yttranden kunde vi avsluta så många som 92 ärenden 2012.

Besök

Under 2012 besökte vi sex byråer där vi misstänkte att engagemanget för efterlevnad var bristfälligt eller där kommunikationen mellan byrån och datatillsynsmannen inte höll måttet. Besöken visade sig vara mycket effektiva för att öka

medvetenheten och få ledningen att rätta sig efter förordningen. Vi granskade 15 av EU:s institutioner och organ och följde upp tidigare inspektioner.

Samrådets omfattning

Liksom tidigare år ökade vårt arbete med samråd om lagstiftning 2012 till en toppnotering på 33 yttranden, 15 formella kommentarer och 37 informella kommentarer.

Uppgiftsskyddet får allt större betydelse. Vid sidan av de traditionella prioriteringar som gäller inom området med frihet, säkerhet och rättvisa och för internationell dataöverföring blev yttranden om den inre marknaden och hälsosektorn vanligare under 2012. Samtidigt återspeglas den snabba utvecklingen när det gäller den digitala agendan av ett inflöde av lagstiftningsförslag på det området.

Översyn av den rättsliga ramen för uppgiftsskydd

Till följd av förslaget om reformpaketet ⁽²⁾ bestående av en förordning och ett direktiv, som offentliggjordes i januari, utfärdade vi ett yttrande i mars. Därefter fortsatte vi att belysa potentiellt problematiska områden och möjliga förbättringar i tal, pressmeddelanden och andra forum under året.

Den digitala agendan och teknikområdet

På området för den digitala agendan och teknik offentliggjorde vi ett yttrande om molnbaserade datortjänster. Följderna av ny teknik är – och kommer även fortsättningsvis att vara – av yttersta vikt på detta område och tydliggör behovet av att tillämpa uppgiftsskyddsprinciper som *inbyggd integritet* och *integritet som standard*.

Folkhälsa och konsumentfrågor

På folkhälso- och konsumentområdet såg vi en ökande tendens att kombinera ny digital teknik med befintliga metoder för att förbättra tjänsternas kvalitet. Dessa ansträngningar är lovvärda, och personlig omvårdnad och personliga tjänster har stor potential. Med tanke på den känsliga karaktären hos personliga hälsouppgifter kan dock konsumenternas förtroende för nya tjänster främjas och upprätthållas endast om grundläggande uppgiftsskyddsprinciper tillämpas.

Samarbete med uppgiftsskyddsmyndigheter

Europeiska datatillsynsmannen och artikel 29-gruppen har samarbetat på en rad olika områden, särskilt i samband med yttrandena om ändamålsbegränsning och korrekt behand-

(2) ⁽¹⁾ http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/edps/Consultation/Reform_package

ling, mallar för konsekvensbedömning av uppgiftsskyddet i smarta nät samt öppna uppgifter, där datatillsynsmannen varit föredragande. Vi har också i betydande grad bidragit till de yttranden som utfärdats om diskussionerna om reform av uppgiftsskyddet, molnbaserade datortjänster, undantag från samtycke till cookies och utvecklingen när det gäller biometrisk teknik.

Samordnad tillsyn

Datatillsynsmannen såg till att de uppgiftsskyddsmyndigheter som deltar i den samordnade tillsynen av Eurodac och tullinformationssystemet fick tillgång till ett effektivt sekretariat. Dessutom höll den nya samordningsgruppen för tillsyn av **informationssystemet för viseringar** (VIS) sitt första möte i november 2012. Gruppens främsta uppgift är att övervaka det pågående, successiva införandet av systemet och att underlätta samarbete mellan medlemsstaterna. Gruppen diskuterade sitt första arbetsprogram och utbytte information om datatillsynsmannens verksamhet och nationella inspektioner i olika medlemsstater.

Intern organisation

Den nya avdelningen för it-policy infördes i organisationen 2012 med uppgiften att utveckla och koncentrera vår sakkunskap om informationsteknik och uppgiftsskydd. Avdelningen består av it-expert med erfarenhet av praktiska it-frågor samt policy och tillsyn. Den ger oss bättre förmåga att bedöma integritetsriskerna med ny teknik, samordna med teknikexperter vid andra uppgiftsskyddsmyndigheter och ge registeransvariga vägledning om principerna om *inbyggd integritet* och *integritet som standard*. Den ger oss dessutom möjlighet att utveckla våra tillsynsmetoder och tillsynsverktyg i överensstämmelse med den tekniska utvecklingen, särskilt när det gäller storskaliga informationssystem som omfattas av samordnad tillsyn. Avdelningen kommer även att stödja utvecklingen av en mer konsekvent intern it-policy för institutionen.

Resursförvaltning

Styrelsens kvartalsöversyner av budgetgenomförandet fick till följd att genomförandet av budgeten ökade från 75,66 procent 2010 till 90,16 procent 2012. Nya it-verktyg som Sysper2 (personal) och MIPS (tjänsteresor) har ökat effektiviteten och professionaliseringen hos datatillsynsmannens personalförvaltning.

Viktiga siffror för datatillsynsmannens verksamhet under 2012

- 71 yttranden om förhandskontroll och 11 yttranden om ärenden som inte anmälts för förhandskontroll utfärdades.
- 86 klagomål mottogs, varav 40 tillåtliga.
- 27 samråd om administrativa åtgärder genomfördes.
- 15 inspektioner på plats och 6 besök genomfördes.
- 1 riktlinje offentliggjordes om behandling av personuppgifter i samband med ledighet och flexitid.
- 33 yttranden om lagstiftning utfärdades, bl.a. om initiativ rörande området med frihet, säkerhet och rättvisa, teknisk utveckling, internationellt samarbete, dataöverföring, folkhälsa och den inre marknaden.
- 15 uppsättningar formella kommentarer utfärdades, bl.a. om immateriell äganderätt, skydd av civil luftfart, EU:s straffrättsliga politik, systemet för att spåra finansiering av terrorism, energieffektivitet och programmet Rättigheter och medborgarskap.
- 37 uppsättningar informella kommentarer utfärdades.

ÖVERVAKNING OCH VERKSTÄLLIGHET

En av Europeiska datatillsynsmannens huvuduppgifter är att självständigt övervaka den databehandling som utförs av EU:s institutioner och organ. Den rättsliga ramen utgörs av uppgiftsskyddsförordningen (EG) nr 45/2001, som innehåller ett antal skyldigheter för den som behandlar personuppgifter, tillsammans med ett antal rättigheter för de personer vilkas uppgifter behandlas.

Tillsynsuppgifterna handlar om allt från att ge råd och stöd till uppgiftsskyddsombud till att förhandskontrollera databehandling som kan medföra risker, göra undersökningar, inbegripet inspektioner på plats, och hantera klagomål. EU-förvaltningen kan också få ytterligare vägledning i form av samråd om administrativa åtgärder eller utgivning av tematiska riktlinjer.

Vårt strategiska mål

Främja en "uppgiftsskyddskultur" vid EU:s institutioner och organ så att de är medvetna om sina skyldigheter och ansvarsskyldiga för fullgörandet av uppgiftsskyddskraven.

Uppgiftsskyddsombud

Alla EU:s institutioner och organ måste ha minst ett **uppgiftsskyddsombud**. Elva nya uppgiftsskyddsombud utsågs 2012, både i befintliga institutioner och organ och i nya byråer eller gemensamma företag. Det totala antalet uppgiftsskyddsombud uppgick därmed till 58. Regelbundna kontakter med dem och deras nätverk är en viktig förutsättning för en effektiv tillsyn. Datatillsynsmannen har haft ett nära samarbete med "uppgiftsskyddsombudskvartetten", som består av fyra uppgiftsskyddsombud (rådet, Europaparlamentet, Europeiska kommissionen och Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet) som samordnar uppgiftsskyddsombudens nätverk. Datatillsynsmannen deltog i nätverksmötena för uppgiftsskyddsombuden i mars 2012 vid Europeiska kemikaliemyndigheten i Helsingfors och i november vid Europeiska centralbanken.

Förhandskontroll

Enligt förordning (EG) nr 45/2001 ska all behandling av personuppgifter som kan medföra särskilda risker för de registrerades rättigheter och friheter kontrolleras i förväg av Europeiska datatillsynsmannen. Denne avgör därefter om behandlingen uppfyller kraven i förordningen.

Förhandskontroll av behandling som är förenad med risker fortsatte att vara en viktig del av tillsynen. Under 2012 tog vi emot 119 anmälningar för förhandskontroll (varav 2 drogs tillbaka). Vi har nu slutfört det eftersläpande arbetet med förhandskontroller i efterhand för de flesta EU-institutioner. Antalet anmälningar har dock ökat till följd av databehandling som införts av EU-byråer, särskilt nyinrättade byråer, uppföljningen av utfärdade riktlinjer och ett flertal besök till byråer under 2012. Under 2012 utfärdade vi 71 yttranden om förhandskontroller och 11 yttranden om ärenden som inte anmälts för förhandskontroll. Siffrorna påverkas av att vi hanterade ett stort antal ärenden genom att utfärda gemensamma yttranden. Under 2012 utfärdade vi 13 gemensamma yttranden som en följd av totalt 41 anmälningar.

Övervakning av efterlevnad

I policydokumentet från december 2010 tillkännagav datatillsynsmannen att *han kommer att fortsätta att genomföra regelbundna undersökningar för att se till att han har en representativ bild av efterlevnaden av uppgiftsskyddsbestämmelserna vid EU:s institutioner och organ och för att kunna fastställa lämpliga interna mål med utgångspunkt i undersökningsresultaten*. I maj 2012 inledde vi en undersökning fokuserad på uppgiftsskyddsombud för att övervaka efterlevnaden av artikel 24 i förordningen hos EU:s institutioner och organ. Även om det glädjer oss att konstatera att uppgiftsskyddsombudet är väl etablerat inom EU:s förvaltning finns det flera bekymmersamma områden. Framför allt kommer vi att noga övervaka den faktiska mandattiden för de uppgiftsskyddsombud som är kontraktsanställda, den höga omsättningen på uppgiftsskyddsombud och eventuella intressekonflikter, särskilt för uppgiftsskyddsombud som är knutna till förvaltningen och utför sitt uppdrag på deltid. Frågor som dessa kommer vid behov att behandlas från fall till fall.

I juni 2012 inledde vi en undersökning i form av ett frågeformulär om funktionen som uppgiftsskyddssamordnare vid Europeiska kommissionen. Undersökningsresultaten kommer att sammanställas i en rapport som ska läggas fram 2013.

Klagomål

En av datatillsynsmannens viktigaste skyldigheter enligt uppgiftsskyddsförordningen är att höra och undersöka klagomål samt att utföra undersökningar, antingen på eget initiativ eller på grundval av ett klagomål.

Under 2012 tog datatillsynsmannen emot 86 klagomål (en minskning med omkring 20 procent jämfört med 2011, vilket bekräftar att det internetbaserade formuläret för klagomål på vår webbplats har varit effektivt när det gäller att minska antalet otillåtliga klagomål). Av dessa var 46 klagomål otillåtliga vid första påseendet, varav de flesta avsåg behandling på nationell nivå och inte behandling av en EU-institution eller ett EU-organ.

De återstående 40 klagomålen krävde ingående granskning (en ökning med omkring 54 procent jämfört med 2011). Den 31 december 2012 pågick dessutom ännu granskningen, översynen eller uppföljningen av 15 tillåtliga klagomål som inkommit tidigare år (4 under 2009, 3 under 2010 och 8 under 2011).

Samråd om administrativa åtgärder

Den 23 november 2012 antog vi en policy för samråd i fråga om övervakning och verkställighet i vägledande syfte. Ytterligare arbete utfördes också till följd av **samråd om administrativa åtgärder** som vidtas av EU:s institutioner och organ i anslutning till behandling av personuppgifter. En rad olika frågor behandlades, t.ex. debitering av användare av fasta telefoner för samtal som inte är tjänsterelaterade, offentliggörande på internet av EU:s officiella personalkatalog, krav på intyg från kontraktsanställda, kontraktsbestämmelser som ska användas i avtal om administrativt samarbete samt överföring av medicinska uppgifter mellan institutioner.

Övergripande vägledning

Under 2012 utfärdade vi riktlinjer för behandling av personuppgifter i samband med **förfaranden för ledighet och flextid**. Vi anordnade utbildning för uppgiftsskyddssamordnare och workshoppar för registeransvariga samt inrättade en särskild sektion för uppgiftsskyddsombud på datatillsynsmannens webbplats och en hjälptelefon för uppgiftsskyddsombud. Dessutom lade vi fram vår uppföljningsrapport med en redogörelse för läget i fråga om EU:s institutioners och organs efterlevnad av riktlinjerna för kameraövervakning, som datatillsynsmannen utfärdade i mars 2010.

Vi arbetar för närvarande med riktlinjer för frånvaro och ledighet, upphandling och urval av sakkunniga, e-övervakning och dataöverföring.

POLICY OCH SAMRÅD

Europeiska datatillsynsmannen ger råd åt Europeiska unionens institutioner och organ i frågor som gäller uppgiftsskydd inom ett stort antal olika politikområden. Denna rådgivande roll gäller såväl förslag till ny lagstiftning som andra initiativ som kan påverka skyddet av personuppgifter inom EU. Rådgivningen sker ofta i form av ett formellt yttrande, men datatillsynsmannen kan också ge vägledning i form av kommentarer eller policydokument.

Vårt strategiska mål

Se till att EU-lagstiftaren (kommissionen, parlamentet och rådet) känner till uppgiftsskyddskraven och integrerar uppgiftsskydd i ny lagstiftning.

Viktiga trender

Under 2012 hände mycket på uppgiftsskyddsområdet. Kommissionen fortsatte att offentliggöra ett stort antal lagstiftningsförslag av betydelse för uppgiftsskyddet, med en genomgripande reform av de gällande uppgiftsskyddsreglerna som huvudsakligt tema. Detta projekt stod högt upp på datatillsynsmannens agenda 2012 och kommer att fortsätta att göra det i och med att lagstiftningsförfarandet fortskrider.

Under 2012 ökade antalet utfärdade yttranden stadigt. Vi utfärdade 33 yttranden, 15 formella kommentarer och 37 informella kommentarer om ett antal olika ämnen. I och med dessa och andra insatser genomförde vi vår prioriterade verksamhet för 2012, såsom framgång av vår inventering.

I likhet med tidigare år har de områden som omfattas av datatillsynsmannens yttranden fortsatt att öka till antalet. Vid sidan av traditionella prioriteringar som fortsatt utveckling av området med frihet, säkerhet och rättvisa eller internationell dataöverföring tillkommer nya områden. Ett antal yttranden under 2012 gällde den digitala interna marknaden och konsumentskydd på internet. Bland dessa var ämnen som personliga hälsouppgifter och personlig kreditinformation särskilt framträdande.

Europeiska datatillsynsmannens yttranden och viktiga frågor

Den 25 januari antog kommissionen sitt reformpaket bestående av två lagstiftningsförslag: en allmän förordning om uppgiftsskydd och ett särdirektiv om uppgiftsskydd på det polisiära och rättsliga området. Vår första reaktion var att välkomna den allmänna förordningen som ett enormt steg framåt för uppgiftsskyddet i Europa. Den 7 mars utfärdade vi ett yttrande med en närmare redogörelse för vår ståndpunkt om de två förslagen. I ett offentligt uttalande slog datatillsynsmannen fast att de två lagstiftningsförslagen fortfarande innebar att EU hade långt kvar till en heltäckande uppsättning uppgiftsskyddsregler – både på nationell nivå och på EU-nivå – på alla EU:s politikområden.

Under 2012 offentliggjorde vi även ett yttrande om **molnbaserade datortjänster** för att betona uppgiftsskyddsprinciper och vikten av att de tillämpas på rätt sätt i anslutning till denna framträdande företeelse. I yttrandet beskrev och motiverade vi de nödvändiga standarderna för uppgiftsskydd i molnet. Sådana yttranden är avsedda att ge vägledning och fungera som referenspunkt för nya högaktuella ämnen och frågor som rör uppgiftsskydd.

Framstegen när det gäller **kompatibilitet** mellan sofistikerad **konsumentteknik** och **internet** (t.ex. smarta enheter) innebär nya utmaningar när det gäller att begränsa behandlingen av personuppgifter till de ändamål för vilka de samlats in. Tillgång till skyddad information eller användning av tidigare irrelevanta eller otillgängliga uppgifter för nya syften har stått i centrum för en del av vårt arbete den senaste tiden. I exempelvis yttrandet om smarta mätare – apparater som kan möjliggöra stora energibesparingar men potentiellt också innebär ett slags övervakning av hushållen – kommenterade vi ett förslag som illustrerar denna trend.

När det gäller **området med frihet, säkerhet och rättvisa** har frågan om nödvändighet varit ett återkommande tema. Vi har utfärdat flera yttranden där denna dataskyddsprincip stått i förgrunden. Det gällde t.ex. vårt yttrande om Eurodac, SIS II och Europeiska it-brottscentrumet. Vi är i högsta grad medvetna om tendensen att brottsbekämpande myndigheter vill ha ökad tillgång till andra databaser, t.ex. de som används av tullen och immigrationsmyndigheterna, för brottsbekämpningsändamål.

Yttranden om den **inre marknaden** var ett framträdande inslag även 2012 med ytterligare tonvikt på den digitala marknaden. Vi antog bl.a. ett paket med fyra yttranden som gällde tillsynen av finansmarknaderna.

Domstolsärenden

Inget av datatillsynsmannens beslut överklagades hos EU-domstolen 2012, och vi inledde inte några förfaranden mot andra institutioner eller organ. Domstolen avgjorde två ärenden där vi ingripit.

Det första avgörandet gällde den påstådda bristen på oberoende för den österrikiska uppgiftsskyddsmyndigheten, Datenschutzkommission (DSK). I mål C-614/10, kommissionen mot Österrike, ingrep vi till stöd för kommissionen. I domstolens avgörande av den 16 oktober 2012 slogs fast att österrikiska DSK inte fullgjorde kraven på oberoende enligt uppgiftsskyddsdirektivet.

Det andra mål vi var inblandade i var mål T-190/10, Egan och Hackett mot Europaparlamentet. De två sökandena i detta mål krävde allmän tillgång till två handlingar som

gällde två Europaparlamentarikers ansökningar om ersättning för utgifter för parlamentsassistenter, där assistenternas namn nämndes. Parlamentet nekade tillgång med motiveringen att namnen var personuppgifter vars utlämnande skulle bryta mot de berörda personernas integritetsintressen. I sitt avgörande av den 28 mars 2012 upphävde domstolen avslaget eftersom parlamentet inte hade visat i vilken utsträckning utlämnandet av handlingar som innehöll namn på tidigare Europaparlamentarikers assistenter specifikt och effektivt skulle undergräva deras rätt till personlig integritet.

Vi bad också om tillåtelse att ingripa i två andra mål som ännu inte avgjorts. Det första är ytterligare en talan om överträdelse som gäller uppgiftsskyddsmyndigheters oberoende, denna gång mot Ungern (mål C-288/12). Det andra målet som inte avgjorts är mål F-103/11, ZZ mot EIB, vid personaldomstolen. I samband med en intern utredning av trakasserier som EIB genomförde skickades hela klagomålet om de påstådda trakasserierna, inklusive de tillhörande handlingarna (bl.a. läkarintyg), till dem som anklagades för trakasserierna. Datatillsynsmannen ingrep till stöd för sökanden eftersom yrkandet gällde en påstådd överträdelse av uppgiftsskyddsreglerna.

SAMARBETE

Europeiska datatillsynsmannen samarbetar med andra uppgiftsskyddsmyndigheter för att främja ett konsekvent uppgiftsskydd i hela EU. Detta omfattar också samarbete med tillsynsorgan som inrättats under före detta "tredje pelaren" och i samband med storskaliga it-system.

Vårt strategiska mål

Förbättra det goda samarbetet med uppgiftsskyddsmyndigheter, i synnerhet artikel 29-gruppen, för att få till stånd ett mer konsekvent uppgiftsskydd i EU.

Artikel 29-gruppen består av företrädare för de nationella uppgiftsskyddsmyndigheterna, datatillsynsmannen och kommissionen (som också tillhandahåller arbetsgruppens sekretariat). Den spelar en central roll för att säkra en konsekvent tillämpning av direktiv 95/46/EG.

Under 2012 bidrog vi aktivt till arbetsgruppens verksamhet, särskilt genom deltagande i tematiska undergrupper för t.ex. gränser, resor och brottsbekämpning, e-förvaltning, finansiella frågor, framtidens integritetsskydd, internationella överföringar, viktiga bestämmelser och teknik. Vi bidrog dessutom i betydande grad till de yttranden som utfärdades 2012, i synnerhet yttrandena om diskussionerna om reform av uppgiftsskyddet (två yttranden), molnbaserade datortjänster⁽³⁾, undantag från samtycke till cookies och utvecklingen när det gäller biometrisk teknik.

Vi har dessutom varit föredragande och medföredragande för yttrandet om ändamålsbegränsning och korrekt behandling (undergruppen för viktiga bestämmelser), yttrandet om mallar för konsekvensbedömning av uppgiftsskyddet i smarta nät (undergruppen för teknik) och yttrandet om öppna uppgifter (undergruppen för e-förvaltning). Samtliga tre yttranden väntas antas i början av 2013.

Europeiska datatillsynsmannen fortsatte även sitt nära samarbete med de myndigheter som inrättats för att utöva **gemensam tillsyn över storskaliga it-system i EU**.

En viktig del i dessa samarbeten är **Eurodac**. Samordningsgruppen för tillsyn av Eurodac består av företrädare för nationella uppgiftsskyddsmyndigheter och datatillsynsmannen. Vi tillhandahåller även gruppens sekretariat och anordnade därför två möten i Bryssel 2012, ett i juni och ett i november. Ett av gruppens främsta resultat under året var den standardiserade inspektionsplanen för Eurodacs nationella anslutningspunkter, som antogs vid mötet i november. Syftet med frågeformuläret är att underlätta nationella inspektioner.

Ett liknande arrangemang gäller tillsynen av **tullinformationssystemet (TIS)**, där datatillsynsmannen under 2012 kallade till två möten med samordningsgruppen för tillsyn av TIS (i juni och december). Vid mötet i juni antog gruppen i samarbete med Gemensamma tillsynsmyndigheten för tullfrågor ett gemensamt yttrande om Fide-handboken och verksamhetsberättelsen för de två föregående åren. Vid mötet i december redogjorde datatillsynsmannen för de viktigaste punkterna i uppföljningen av Olafs förhandskontroller, vilket följdes av en presentation av kommissionen (Olaf) om den senaste utvecklingen i fråga om konsekvensanalys av ändringen av rådets förordning (EG) nr 515/97 och TIS tekniska utveckling.

Informationssystemet för viseringar (VIS) är en databas med information om viseringsansökningar från tredjelandsmedborgare, bl.a. biometriska uppgifter. I november 2012 anordnade vi det första mötet med samordningsgruppen för tillsyn av VIS. Gruppen består av nationella uppgiftsskyddsmyndigheter och datatillsynsmannen och har i uppgift att övervaka det successiva införandet av systemet, undersöka frågor i anslutning till exempelvis utkontraktering av gemensamma uppgifter till externa leverantörer samt utbyta nationella erfarenheter.

Samarbetet i **internationella forum** fortsatte att uppmärksammas, framför allt de europeiska och internationella konferenserna för uppgiftsskyddsmyndigheter. Den europeiska konferensen 2012 hölls i Luxemburg och fokuserade på den senaste utvecklingen när det gäller moderniseringen av EU:s, Europarådets och OECD:s ramar för uppgiftsskydd. Den internationella konferensen hölls i Uruguay i oktober på det allmänna temat *integritet och teknik i balans*, med särskild tonvikt på tillväxtekonomier och frågor i anslutning till *profilering* och *"big data"*.

I rollen som observatör med rätt att ingripa deltog datatillsynsmannen under 2012 i två möten med rådgivande kommittén för konvention 108, ett i september och ett i november.

Den 8–9 november 2012 anordnade Världstullorganisationen (WCO) med vårt stöd den fjärde internationella studiegruppen om uppgiftsskydd i internationella organisationer i Bryssel. Vid studiegruppen medverkade tjänstemän från EU:s institutioner och organ och från internationella organisationer för diskussioner och utbyte av bästa praxis. Flera paneler ledda av företrädare för både datatillsynsmannen och WCO hölls under det två dagar långa evenemanget.

(3) Yttrande 05/2012 om molnbaserade datortjänster – WP 196, 1.7.2012.

HUVUDMÅL 2013

Följande huvudmål har valts ut för 2013 års verksamhet inom ramen för den övergripande strategin för 2013–2014. Resultatet kommer att rapporteras under 2014.

Övervakning och verkställighet

Ex-post förhandskontroller

Arbetet med att godkänna efterhandsanmälningar närmar sig nu slutet, eftersom vi anser att EU:s institutioner och organ har haft tillräcklig tid på sig för att anmäla sin befintliga databehandling till datatillsynsmannen sedan myndigheten inrättades 2004. Datatillsynsmannen skrev därför till EU:s institutioner och organ i juli 2012 och meddelade att alla anmälningar för förhandskontroll i efterhand skulle göras senast i juni 2013. Detta väntas ge en ökad arbetsbelastning under första halvåret 2013.

Vägledning och utbildning

Införandet av begreppet ansvarsskyldighet i ramen för uppgiftsskydd innebär att EU-förvaltningarna måste vidta alla åtgärder som krävs för att säkra efterlevnad. Datatillsynsmannen anser att uppgiftsskyddsombud och uppgiftsskyddssamordnare spelar en viktig roll i det sammanhanget. För att stödja deras arbete kommer vi att fortsätta att ge vägledning och utbildning och uppmuntra nära kontakter med uppgiftsskyddsombudens nätverk.

Närmare dialog med EU-institutionerna

Som ett led i mål 1 i vår strategi för 2013–2014 kommer vi att upprätthålla vår nära kontakt och dialog med EU:s institutioner för att främja en bättre förståelse för det institutionella sammanhanget och en pragmatisk och praktisk tillämpning av förordningen. Denna dialog kan ske i olika former, främst workshoppar på ett visst tema, möten eller telefonkonferenser.

Allmän mätning av efterlevnaden

Europeiska datatillsynsmannen har för avsikt att inleda en ny mätning av efterlevnaden som omfattar alla EU:s institutioner och organ. Detta ingår i en regelbunden undersökning där vi ber om skriftlig återkoppling på vissa indikatorer på efterlevnaden med avseende på de olika skyldigheterna. Med hjälp av undersökningsresultaten kommer vi att identifiera de institutioner som släpar efter när det gäller efterlevnaden och ta itu med eventuella brister.

Besök

Vi kommer att fortsätta med våra insatser för att öka medvetenheten på alla förvaltningsnivåer och vid behov använda oss av våra verkställande befogenheter. Vi kommer att besöka de organ som brister i sin kommunikation med oss

eller uppvisar ett tydligt bristande engagemang för efterlevnaden av uppgiftsskyddsförordningen.

Inspektioner

Vi har för avsikt att fastställa vår inspektionspolicy och finjustera förfarandet i anslutning till inspektionsprocessen. Vi kommer att fortsätta att genomföra riktade inspektioner inte bara på de områden där vi gett vägledning utan även när vi vill göra en statuskontroll.

Policy och samråd

Huvudmålen för vår rådgivande verksamhet är att se till att EU-lagstiftaren är medveten om uppgiftsskyddskraven, införlivar uppgiftsskydd i ny lagstiftning och genomför de åtgärder vi har utformat för att nå detta mål. Vi står inför utmaningen att fullgöra vår allt viktigare roll i lagstiftningsförfarandet och ge auktoritativa råd i rätt tid med alltmer begränsade resurser. Mot den bakgrunden har vi använt oss av vår inventering av policyfrågor för att välja ut frågor av strategisk betydelse som kommer att utgöra hörnstenar i vårt samrådsarbete 2013 (inventeringen och en förklarande not har offentliggjorts på vår webbplats).

Mot en ny rättslig ram för uppgiftsskydd

Vi kommer att prioritera den pågående översynsprocessen för en ny rättslig ram för uppgiftsskydd i EU och kommer att fortsätta att bidra till debatterna under lagstiftningsförfarandets kommande etapper när det är nödvändigt och lämpligt.

Teknisk utveckling och den digitala agendan, IP-rättigheter och internet

Teknisk utveckling, särskilt i samband med internet, och politiska åtgärder i det sammanhanget är ett annat viktigt område för datatillsynsmannen under 2013. Ämnena omfattar allt från ett Europaomfattande ramverk för elektronisk identifiering, autentisering och signatur till frågan om internetövervakning (till exempel verkställande av IP-rättigheter och borttagningsförfaranden) och molnbaserade datortjänster.

Vidareutveckling av området med frihet, säkerhet och rättvisa

Bland de relevanta kommande förslagen finns till exempel inrättande av europeisk åklagarmyndighet för kampen mot brottslighet som drabbar EU:s budget och reformen av Eurojust. Vi kommer dessutom att fortsätta att följa de initiativ som förts över från förra året, t.ex. reformen av Europol och paketet för smarta gränser. Vi kommer också att noga övervaka förhandlingarna med tredjeländer om avtal om skydd av uppgifter.

Reform av den finansiella sektorn

Vi kommer att fortsätta att följa och granska nya förslag till reglering och övervakning av finansiella marknader och aktörer i den mån de påverkar rätten till integritets- och uppgiftsskydd. Detta är desto viktigare eftersom ett allt större antal förslag om harmonisering och central tillsyn av den finansiella sektorn nu läggs fram.

e-hälsa

Mot bakgrund av en ökande tendens att använda digital teknik vid tillhandahållande av hälso- och sjukvårdstjänster är det av yttersta vikt att fastställa tydliga regler om användningen av personuppgifter i det sammanhanget, särskilt med tanke på hälsouppgifters känsliga karaktär. Vi kommer att följa utvecklingen på detta område och ingripa vid behov.

Övriga initiativ

Vi planerar att utfärda så kallade *framåtblickande yttranden* avsedda att ge ett värdefullt bidrag till den framtida spridningen av grundläggande principer och frågor som gäller uppgiftsskydd på andra av EU:s politikområden, t.ex. konkurrens och handel.

Samarbete

Vi kommer att ägna särskild uppmärksamhet åt att genomföra strategin för 2013–2014 när det gäller samarbete med andra uppgiftsskyddsmyndigheter och internationella organisationer samt att fullgöra vårt ansvar när det gäller samordnad tillsyn.

Samordnad tillsyn

Vi kommer att behålla vår roll i den samordnade tillsynen av Eurodac, TIS och VIS. Andra generationen av Schengens informationssystem (SIS II) kommer också att omfattas av samordnad tillsyn. Systemet är planerat att tas i bruk 2013. Vi kommer också att göra inspektioner vid dessa systems centralenheter när så är nödvändigt eller krävs enligt lag.

Samarbete med uppgiftsskyddsmyndigheter

Vi kommer att fortsätta att aktivt bidra till artikel 29-gruppens arbete och säkerställa konsekvens och synergi mellan arbetsgruppen och datatillsynsmannen i överensstämmelse med våra respektive prioriteringar. Vi kommer även att upprätthålla våra goda förbindelser med nationella uppgiftsskyddsmyndigheter. Som föredragande i vissa ärenden kommer vi att leda och förbereda antagandet av artikel 29-gruppens yttranden.

Uppgiftsskydd i internationella organisationer

Europeiska datatillsynsmannen kommer att fortsätta att ta kontakt med internationella organisationer genom en årlig workshop för att öka medvetenheten och utbyta god praxis.

Övriga områden

Information och kommunikation

I enlighet med strategin för 2013–2014 kommer datatillsynsmannen att fortsätta att öka medvetenheten om uppgiftsskydd inom EU:s förvaltning. Insatserna för att informera enskilda om deras grundläggande rättigheter till integritets- och uppgiftsskydd kommer också att fortsätta. Här kommer att ingå att uppdatera och vidareutveckla vår webbplats, utveckla nya kommunikationsverktyg för att göra kärnverksamheten mer synlig, använda ett enkelt språk för att göra tekniska frågor mer begripliga och ge exempel som allmänheten lätt kan känna igen sig i.

Resursförvaltning och professionalisering av personalförvaltningen

Mot bakgrund av ekonomiska åtstramningar och behovet av att "göra mer med mindre" kommer strategin för kvalitetsstyrning att utvecklas för att göra det möjligt för institutionen att fullgöra sina uppgifter så effektivt som möjligt. Detta kommer att innefatta följande:

- Särskild tonvikt på en ny utbildningspolicy för att främja professionalitet och karriärutveckling och förbättra resultatet.
- Förnyade insatser för bättre planering, genomförande och övervakning av användningen av de finansiella resurserna.
- En mer strategisk syn på personalförvaltning.
- Ett övergripande kvalitetsstyrningssystem som utvecklas och genomförs med tydliga kopplingar mellan interna kontrollstandarder, riskhantering och den gemensamma utvärderingsramen.

Vi kommer också att inleda en strategisk reflektion om resursbehoven på medellång och lång sikt, särskilt i anslutning till den framtida Europeiska dataskyddsstyrelsen.

It-infrastruktur

Under året har vi för avsikt att ta vårt nya ärendehanteringssystem i bruk för att få resultat inom de önskade tidsramarna, med vederbörlig hänsyn till de nödvändiga skyddsåtgärderna med avseende på säkerhet och uppgiftsskydd.

Europeiska Datatillsynsmannen

Årsrapport 2012 — Sammanfattning

Luxemburg: Europeiska unionens publikationsbyrå

2013 — 12 s. — 21 x 29,7 cm

ISBN 978-92-9242-022-2

doi:10.2804/53238

HUR HITTAR MAN EU:S PUBLIKATIONER?

Gratispublikationer

- Genom EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).
- Hos Europeiska unionens representationer och delegationer.
Adressuppgifter finns på Internet (<http://ec.europa.eu/>) eller kan fås från fax +352 292942758.

Avgiftsbelagda publikationer

- Genom EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Avgiftsbelagda prenumerationer (t.ex. årsabonnemang på *Europeiska unionens officiella tidning* och på rättsfallssamlingen från Europeiska unionens domstol)

- Genom ett av Europeiska unionens publikationsbyrås försäljningsombud (http://publications.europa.eu/others/agents/index_sv.htm).

EUROPEISKA
DATATILLSYNSMANNEN

QT-AB-13-001-SV-N

*Europeiska
datatillsynsmannen*

www.edps.europa.eu

Publikationsbyrån

@EU_EDPS

ISBN 978-92-9242-022-2

9 789292 420222